

ÅRSREDOVISNING 2019

KYRKANS SOS

VERKSAMHETSIDÉ

Ledstjärnan för Kyrkans SOS är förvisningen om att samtalet och det medmänskliga mötet per telefon eller brev ger hopp, livsmod och möjlighet till förändring för en medmänniska som är i kris eller i en mycket svår livssituation.

"Stiftelsens uppgift är att erbjuda hjälp och själavård till människor i akut kris."

(UR STADGARNA FÖR KYRKANS SOS)

Så har det varit sedan början av 1970-talet. Ideella och professionella har gett stöd till människor som befinner sig i nöd. Den övergripande problematiken för människor som har sökt sig till Kyrkans SOS genom tiderna är bland annat djup ensamhet, psykisk ohälsa och ibland självmordstankar och -planer.

VÅR VISION

Båda vinner när någon erbjuder sitt öra till någon annan. Ett samtal med en lyssnande medmänniska blir inte sällan både innerligt och ärligt. Att få prata med en annan människa, att få möjlighet att berätta, lindrar ensamhet och psykisk ohälsa och kan vara skillnaden mellan liv och död.

Vår utgångspunkt i Kyrkans SOS är att Gud finns med i allt vi gör, även om vi kan ha olika bilder av hur. Men vi pratar bara om tro och andra existentiella frågor om den som hör av sig vill det. Det viktiga är vad den har behov av att prata eller skriva om. Inte vad vi själva tror, tycker eller tänker.

Vi ser Kyrkans SOS som en kyrka. Vår kyrka, vår gemenskap, uppstår i varje möte med en annan människa som kontaktar oss för att hen känner sig ensam i det hen kämpar med. Så vi kanske skulle kunna säga att vi snarare gör kyrka än är, och vi gör det 365 dagar om året.

Kyrkans SOS finns än så länge bara i Göteborg men tar emot samtal från hela landet. För att möta det ökande behovet har vi som ambition att starta filialer i andra delar av landet. Vi tror att fler filialer med svarare i olika delar av landet skulle kunna vara till välsignelse för både inringare, svarare och kyrkan i stort. Kanske ett sätt att göra kyrka som behövs än mer i vår tid, som ligger i tiden.

VÅRT ERBJUDANDE

Kyrkans SOS erbjuder ett möte, ett samtal med en lyssnande medmänniska via SOS-telefonen eller SOS-brevlådan. Det är ett samtal mellan två medmänniskor, men i samtalet har vi olika roller. Vår roll är att vara goda lyssnare. Inringarens/inskrivarens privilegium är att vara i fokus, få prata till punkt, få stöd i att sätta ord på det som känns svårt i sin egen takt, utan risk att vi tar över i samtalet. Vi erbjuder samtal utan att tvinga på våra egna värderingar, råd eller lösningar.

SOS-TELEFONEN

Trycket på SOS-telefonen har varit fortsatt stort 2019, vi har under året besvarat runt 13.500 samtal. Det är visserligen en ytterligare minskning jämfört med föregående år (16.000), men vi bedömer att skillnaden även i år framför allt handlar om att vi blev än färre volontärer. Det som talar för ett sådant resonemang är att tillgängligheten fortsatt är förhållandevis låg, 56% i år jämfört med 57% året innan, dels att medelväntetiden i kön ligger på 17 minuter, vilket gör att en del inringare lägger på innan de har kommit fram. I linje med det ser vi en tydlig uppgång i antalet besvarade samtal under första kvartalet 2020 som en konsekvens av att vi under 2019 har haft en nettoökning på 15 volontärer. Flertalet tillträdde i slutet av året - av de 26 vi välkomnat under 2019 gick runt 15 in i arbetet strax före jul.

SOS-BREVLÅDAN

Kyrkans SOS erbjuder kris- och stödsamtal på nätet via SOS-brevlådan. SOS-brevlådan är en webbtjänst (med större säkerhet och skydd för anonymitet än t.ex. mail) och nås via www.kyrkanssos.se. Under 2019 har vi tagit emot och besvarat 2 731 vilket är en tydlig ökning jämfört med föregående år (2 463). Antalet inskrivare har dessutom ökat till nästan det dubbla, 297 i år jämfört med 166 under 2018. Allt fler unga hittar och fortsätter skriva till brevlådan vilket känns viktigt, att vi kan möta människor i det de kämpar med oavsett ålder och andra förutsättningar.

VERKSAMHETSCHEFEN OM ÅRET SOM HAR GÅTT

När det här skrivs lever vi mitt i en för de flesta av oss helt ny verklighet, med Covid-19 restriktioner, sjukvårdspersonal som undrar om de ska kunna få någon återhämtning i sommar och människor som drabbas hårt av de smittsamma viruset. Människor har blivit ensammare i den påtvingade avskildhet som karantänen fört med sig. Det märks tydligt i SOS-telefonen och SOS-brevlådan, fler försöker nå någon att prata med. Just nu genomför vi dessutom "Att möta unga på nätet" - en utbildning för anställda inom Svenska kyrkan, helt via videoseminarier, mejl och chatt. Intresset är enormt, vi fick sätta stopp vid 130 deltagare före semestern. Unga behöver någon prata med även nu när de vanliga mötesplatserna och aktiviteterna är stängda.

Men inget av detta hade vi någon aning om vid 2019 års ingång. Då hette vi fortfarande Kyrkans Jour-tjänst, ett namn som för oss känts passé i flera år och ofta väldigt svåruttalat för dem som inte har svenska som modersmål. Idén om namnet Kyrkans SOS växte fram under våren och i juli godkände Länsstyrelsen namnbytet. Parallellt tog vi fram en ny logga och ett nytt mer enhetligt formspråk. Vårt nya namn lanserades i samband med Internationella suicidpreventiva dagen den 10 sept och den ljusceremoni i Domkyrkan som Kyrkans SOS är och har varit medarrangör till under många år.

Med oss från 2018 hade vi ett ovanligt lågt antal svarare, bara runt 60 aktiva volontärer, vilket under 2019 resulterade i en fortsatt minskning av besvarande telefonsamtal samt än svårare att komma fram för inringarna. Bakgrunden till volontärtappet var att fler än vanligt valde att sluta, samt att färre nya sökte till uppdraget. Vi tror att en viktig anledning till det förra var alla de förändringar som följde i samfällighetens nedläggning kölvatten, med osäkerhet om framtiden, ny ekonomiska rammar etc. (gav mindre lokaler, färre personal på plats kvällar/helger, förändrade rutiner och teknik). Men nu har det nya satt sig och påverkar inte vår möjlighet att behålla volontärer längre. Kvar blir då att få fler att vilja bli volontär hos oss. Under 2019 har vi därför arbetat hårt på att nå ut till fler intresserade. I det arbetet har vi knutit till oss en kommunikatör som varit till stor hjälp i både detta och annat kommuni-

kationsarbete. Det har lett till en rejäl nettoökning av volontärer i år, vid dess slut var vi uppe i 75 aktiva. Det har vi framför allt sett frukten av i början 2020, i ett ökat antal besvarade samtal. Men vår strävan att bli fler volontärer måste fortsätta, vårt mål är att ligga stadigt runt 100 aktiva.

Vi har även fortsatt vår strävan i att öppna filialer till vår verksamhet, ett kompletterande sätt att öka tillgängligheten för inringare och inskrivare. En del i det arbetet är att ta fram ett material som en ny filial kan vila i, både under uppstart och senare. Med hjälp av bidrag från Folkhälsomyndigheten har vi kunnat förverkliga det. Materialet innefattar allt från rekrytering, utbildning och handledning till organi-

sation och kvalitetssäkring, och beskriver både övergripande idé och praktiskt genomförande. Vi är oerhört glada och stolta över det material som växt fram. Förutom Folkhälsomyndigheten som gett oss de ekonomiska förutsättningarna vill jag även tacka Argument förlag för all den hjälp vi fått genom samarbetet med er, och

inte minst mina medarbetare på Kyrkans SOS som verkligen gjort allt för att materialet ska bli så bra som möjligt.

Sist men inte minst vill vi tacka för det stöd som partners med långsiktiga avtal om anslag och årliga anslagsgivare fortsätter ge oss. Det absoluta flertalet partners har dessutom tecknat nya avtal med start 2020. Eftersom vår verksamhet är helt beroende av anslag och gåvor är era medel naturligtvis det som avgör om vi kan fortsätta bedriva verksamhet, eller inte. Därför hoppas vi på fortsatt stöd i nära samarbete med era verksamheter. Får vi önska ser vi gärna att ännu fler blir långsiktiga partners till oss. Dels för att det är inspirerande att få en mer nära relation till fler församlingar och pastorat. Dels för att vi ska kunna fokusera på det vi gör bäst – att lindra ensamhet, psykisk ohälsa och förebygga självmord, 365 dagar om året.

Bo Erlandsson
Verksamhetschef, Kyrkans SOS

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2019

"Du har kommit till Kyrkans SOS. Vad vill du prata om?"

SOS-TELEFONEN

I slutet av 1950-talet fick prästen Erland Frizell i Göteborg en påringning i julaftonsnatten från en operatör på SOS Alarm, dåvarande 90 000. Utifrån ett anonymt rop på hjälp från en människa som var i begrepp att ta sitt liv kom tanken att man nattetid skulle kunna få prata med en präst via 90 000.

Denna telefonsjälvavård, Jourhavande präst, hade pågått i cirka tio år när Erland Frizell kände att det inte räckte med bara telefonkontakt med en medmänniska i svår nöd som hotade att ta livet av sig. Kyrkans Jourttjänst bildades då som ett slags akut-intag, dit människor i sociala nödsituationer kunde komma för ett första omhändertagande.

Utifrån telefonsamtalen och den nöd och problematik som Jourhavande präst mötte behövde prästerna hjälp av lekmän, som kom att kallas medjourer. De rekryterades till att börja med från Svenska kyrkans församlingar. Först på 1990-talet, när verksamheten mer renodlats till att vara en telefonjour, gick man ut till allmänheten och rekryterade volontärer.

EN PAUS FRÅN DET SVÅRA

Många hör av sig ganska ofta till SOS-telefonen, inte sällan varje dag och ibland flera gånger om dagen. En del under många år, andra under en kortare period. Dessa vardags-samtal handlar verkligen

om ensamhet. Antingen utifrån ett behov av att få prata om det som är mörkt och kämpigt, som kanske varit så under lång tid och utan egentlig ljusning i sikte, mest för att orka ytterligare ett tag, en timme, en dag, en vecka till. Eller för att få prata om vardagliga saker, om glädjeämnen i vardagen, intressen eller annat, för att tillfälligt ta en paus från det svåra och den ständigt närvarande fysiska eller själsliga smärtan – att här och nu få vara något annat än en behövande människa – ett slags vardagssamtal med en annan människa. Som att bjuda hem någon till sig för att känna sig lite mindre ensam för en stund.

SAMTAL SOM GÖR SKILLNAD

I SOS-telefonen begränsar vi vardagssamtal till max 15 minuter. Men vi avslutar alltid på ett respektfullt och varmt sätt. I vardagssamtal bjuder vi alltid in till ett mer avskalat samtal om hur personen egentligen mår och har det, lyssnar efter ord som kan tyda på självmordstankar.

En stor del av de människor Kyrkans SOS möter i SOS-telefonen är inte särskilt resursstarka. Av fysiska och/eller psykiska skäl lever de i samhällets och gemenskapens utkanter. Här blir mötet per telefon en viktig och ibland enda möjligheten till daglig mänsklig kontakt. Våra ideella fortsätter att vara ett lyssnande öra/hjärta i vår jourtelefon till den sårbarhet som hela tiden finns där bakom knuten. Samtalet gör skillnad, inte så sällan mellan liv och död.

2019 I KORTHET

AKTIVA VOLONTÄRER

69

VOLONTÄRTIMMAR

6 748

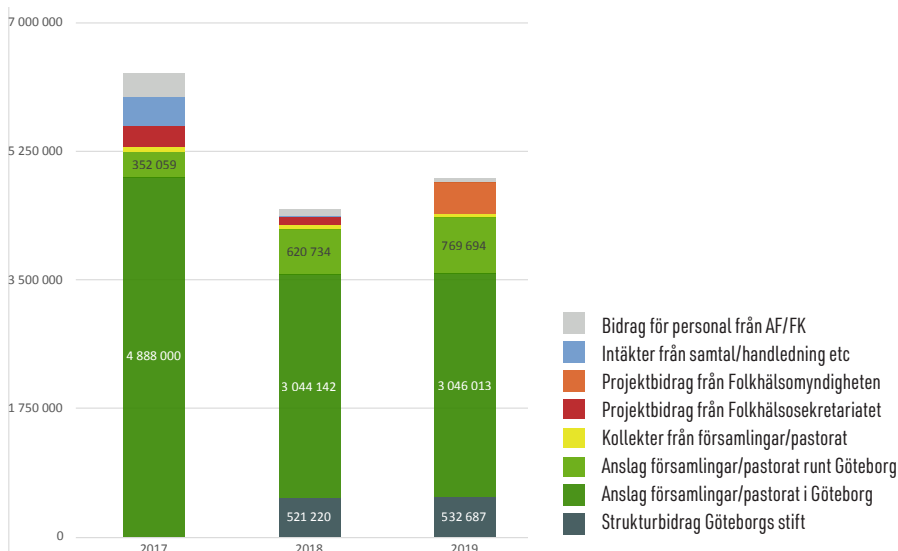
BESVARADE I SOS-TELEFONEN

13 500

BESVARADE I SOS-BREVLÅDAN

2 731

INTÄKTER 2017-2019

SOS-BREVLÅDAN

Kyrkans SOS erbjuder kris- och stödsamtal på nätet via SOS-brevlådan sedan 2009. SOS-brevlådan är en webbtjänst (med större säkerhet och skydd för anonymitet än t.ex. mail) och nås via webbplatsen www.kyrkanssos.se.

I SOS-brevlådan startar samtalet med att inskrivaren skriver ett brev till oss, som hen vill ha någon form av respons på. Innehållet i inskrivarens brev kan vara en tydlig inbjudan till samtal där vi får vi följa med in i hens smärta ganska direkt, som i följande inledning från "Lessen":

– Hej! Jag vet inte om jag orkar längre. Har inte sovit en hel natt på flera år. Försökt allt, men inget hjälper...

eller ha ett innehåll med en mer avvaktande eller rent av fientlig ton. Vårt förhållningssätt är samma som i telefonen, att vi ser det som ett försök att få och ha kontakt med en annan människa oavsett förmåga till det. Vi gör vad vi kan för att nå inskrivaren, för att underlätta för hen att berätta hur den har det, och vi undviker att läxa upp eller på annat sätt kränka tillbaka när hens förmåga till relation tryter.

DIREKT TILL DET VIKTIGA

Stora skillnaden mellan samtal i SOS-telefonen och SOS-brevlådan är att den senare på ett sätt är ett väldigt mycket långsammare kommunikationssätt. Vi lovar svara inskrivaren inom 72 timmar, sen kanske det tar en tid innan inskrivarens fortsätter sitt skrivande, och på det svarar vi återigen inom 72 timmar, och så vidare. Samtidigt får både inskrivaren och vi sagt betydligt mer i varje brevvända. Dessutom börjar många brevlådesamtal direkt i kärnan, i det hen kämpar med.

Under 2019 har vi tagit emot och besvarat 2 731 vilket är en tydlig ökning jämfört med föregående år (2 463). Antalet inskrivare har dessutom ökat till nästan det dubbla, 297 i år jämfört med 166 under 2018.

NÄTVANDRARNNA I SVENSKA KYRKAN

Med start 2011 och i nära samarbete med Skolkyrkan har vi närt visionen om att engagera trygga vuxna till att finnas som stöd på sajter på nätet där ungdomar är.

Fram till och med 2017 genomfördes fem nätvandringsutbildningar. Med medel från Västra Götalandsregionens Folkhälsosekretariat, i ett projekt kring nätvandring som suicidpreventiv metod, tog vi även fram handboken "Den som vandrar på nätet" i syfte att inspirera fler verksamheter att starta nätvandring. Den senaste utbildningen genomfördes på Flämslätts stiftsgård med Skara, Växjö och Karlstads stift som medarrangörer.

Under 2018 började de tillsammans med Göteborgs stift ta över ansvaret för "Nätvandrarerna i Svenska kyrkan", eftersom Skolkyrkan inte längre finns och Kyrkans SOS har en betydligt mindre kostym.

Under andra halvan av 2019 konstaterade vi att den typ av öppna forum som var nätvandringen ursprungsmåla inte längre finns. Vi bestämde därför att kombinera allmän närvaro på sociala medier där unga rör sig med en chatt riktad till unga. Under hösten sökte vi därför medel från Folkhälsomyndigheten till en heltids projektledartjänst för 2020 med uppgift att utveckla, utbilda och handleda i nätvandring.

"Ett bra samtal för mig är när jag hör att det jag säger tas emot, och att den andre tar sig vidare på något sätt. Det svåra är att det är så olika typer av samtal och att du aldrig kan vara förberedd på vad som ska komma."

Volontär 2019

Varje eftermiddag och kväll sitter volontärer beredda att lyssna på människor som hör av sig till SOS-telefonen och SOS-brevlådan. Människor som av olika skäl känner sig ensamma. Under ett år besvaras runt 20 000 telefonsamtal och 3000 elektroniska brev.

De som svarar är människor med olika bakgrunder som förenas i ett intresse för människor, med en önskan hjälpa andra. Människor som gärna lyssnar till andra med intresse, värme och respekt. Svarare och inringare/inskrivare möts som jämlikar i ett samtal om hur det är att vara människa, även om man här har olika roller – inringaren/inskrivaren berättar och svararen lyssnar.

Vi arbetar hela tiden med att förfinas och utveckla förhållningssätt, arbetssätt och metoder. Det är viktigt att det finns en tydlighet och struktur för vad det innebär att vara volontär på Kyrkans SOS. Volontärer som vill gå in i fler typer av uppgifter kan även erbjudas att bli handledare/mentor för blivande volontärer i grundkursen.

UTBILDNING OCH HANDLEDNING

Vi arbetar kontinuerligt med att rekrytera och utbilda nya ideella in i uppdraget att svara i SOS-telefonen och i SOS-brevlådan.

När vi har tagit emot ansökningar genomför vi urvalsintervjuer. Intervjun genomförs av två anställda som tillsammans bedömer om den ideelle verkar vara lämplig för uppgiften. Därefter antas den ideelle till vår grundkurs i samtalsmetodik.

Under 2019 har vi genomfört två grundkurser (ca 40 timmar per kurs), under vår respektive höst. Kursledarna är väl förtrodda med undervisningsmaterialet eftersom de både har varit med och utarbetat det och kontinuerligt uppdaterar det. Kursen är en

blandning av teori och praktik, anpassat för uppgiften. I utbildningen ingår metodik och träning i att skapa goda möten i telefon och att formulera skriftliga svar i SOS-brevlådan som ser, stöttar och stärker den som kontaktar oss.

Att förmedla stöd genom skriftlig kommunikation i SOS-brevlådan innebär delvis andra utmaningar än den muntliga kontakten i SOS-telefonen. Därför ges det särskild uppmärksamhet och träning under grundutbildningen.

Under utbildningen gör varje kursdeltagare fyra praktikpass i SOS-telefonen och SOS-brevlådan, där en erfaren ideell fungerar som mentor och stödperson. Varje kurs utvärderas för att vi ska kunna utvecklas och, om det behövs, göra förbättringar redan inför nästa kurs.

I slutet av grundutbildningen har varje ny volontär ett utvärderingssamtal med sin kontaktperson. Därefter har den två utvecklingssamtal under det första året och sedan ett per år. Samtalen ska vara ett stöd i den enskilde volontärens utvecklingsprocess.

Under året har vi även genomfört 24 grupphandlings- och fortbildningstillfällen för volontärer som svarar i SOS-telefonen och SOS-brevlådan. Under första året ska volontärer i tjänst delta i minst sex och från och med andra året minst fyra grupphandlingstillfällen. Den övergripande målsättningen, syftet med handledningen är att volontären tillsammans med sina kollegor och handledaren får möjlighet till känslomässig avlastning, stöd och kunskapsfördjupning. Detta möjliggör den självreflektion som leder till ökad självkännedom och vidareutveckling i rollen som volontär i SOS-telefonen och SOS-brevlådan.

Under 2019 har 69 volontärer varit verksamma, varav 26 nya har välkomnats in i jobbet under året.

ORGANISATION

Kyrkans SOS är en stiftelse inom Svenska kyrkan, med säte i Göteborg. Stiftelsens intentioner är att styrelseledamöterna ska ha en lokal förankring i Svenska kyrkan. Ledamöterna väljs för en period på tre år.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING 2019

Ordförande: Dennis Schantz

Vice ordförande: Tomas Rosenlundh

Gunilla Eriksson

Gunnar Holmquist

ANSTÄLLD PERSONAL

Bo Erlandsson verksamhetschef

Kina Brunedal utbildning/handledning

Yvonne Dahlin, administrativt stöd
(vikarie fr o m augusti 2019)

Cristina Fredén utbildning/handledning
(sjukskr fr o m juni 2019)

Emma Svanberg, utbildning/handledning
(nyanställd okt 2019)

Malin Wänerlind utbildning/handledning

Anna-Karin Zetterman utbildning/handledning
(pension fr o m dec 2019)

De anställda medarbetarna är socionomer eller beteendevetare, med olika påbyggnadsutbildningar till samtalsterapeut, leg psykoterapeut och auktoriserad handledare.

MEDARBETARSAMLINGAR

Omkring en gång per termin anordnas en medarbetarsamling för samtliga volontärer och personal. Samlingen brukar innehålla en föreläsning eller ett seminarium och ibland även en festmåltid. Syftet är att komma samman och känna att vi är många, och en fördjupning i något som kan kännas angeläget. Men det är också en uppskattning som ges volontärerna som ger så mycket av sin tid och sitt engagemang i uppdraget.

Under 2019 bjöd vi till två kvällsföreläsningar, båda under temat självmordsprevention. Den första i april med Marko Lappolainen, som är polisförhandlare sedan 14 år tillbaka och ansvarig för förhandlarenheten på Insatsstyrkan i region Väst. Han förhandlar med människor som befinner sig i olika situationer av kris och hot, och har stor erfarenhet av samtal med självmordsnära personer. I Örgryte församlingshem och under rubriken "På liv och död" berättade han om sina erfarenheter av att möta självmordsnära och om den strategi och taktik de använder sig av vid dessa samtal. Kvällen var ett samarbete med Självmordslinjen på Mind och studieförbundet Sensus.

Den andra föreläsningen hölls i början av december med Ulla-Karin Nyberg, som har arbetat som psykiater i snart 30 år. Nu arbetar hon med suicidprevention inom Norra Stockholms psykiatri samt forskar om suicid vid Centrum för Psykiatrforskning på Karolinska Institutet. Hon föreläste om konsten att möta den som inte orkar. En föreläsning som gav konkreta råd om samtalskonst, svåra möten, existentiella frågor och egna reaktioner. Ulla-Karin har skrivit boken Konsten att rädda liv. En bok som vi även använder i grundutbildningen för våra volontärer. Båda medarbetarsamlingarna var välbesökta och mycket uppskattade.

PARTNERS OCH ANSLAGSGIVARE

Utan våra partners och anslagsgivare finns inte Kyrkans SOS. Verksamheten inom Kyrkans SOS finansieras genom anslag från församlingar och pastorat och gåvor från enskilda personer. Många församlingar samlar in kollekt till Kyrkans SOS under året vilket är väldigt välkommet, men lejonparten av verksamhetens ekonomi bygger på fleråriga partnerskapsavtal och årliga anslag.

För närvarande har Kyrkans SOS långsiktiga samarbeten med och årliga anslag från sammanlagt 22 församlingar och pastorat, framförallt i göteborgsområdet.

För att kunna säkerställa ett långsiktigt kvalitativt arbete skriver vi avtal om partnerskap på två till fyra

år åt gången. Utgångspunkten för avtalet beräknas utifrån församlingens medlemsantal.

Förutom de anslag vi erhållit från församlingar och pastorat har vi haft en hel del annan kontakt under året. Vi har pratat samverkan, informerat medarbetare, funderat kring möjliga projekt framåt, planerat kommunikationsinsatser etc. Det är inspirerande att ha så många partners. Församlingar och pastorat med ganska olika förutsättningar, med engagerade medarbetare som har olika tankar om vad de vill med oss och som uppmuntar oss att fortsätta utvecklas.

Stort tack till er!

KOMMUNIKATION

WEBB OCH SOCIALA MEDIER

Webbplatsen (www.kyrkanssos.se) är navet i vår kommunikation. Där berättar vi om verksamheten, dels hur man kontaktar SOS-telefonen och SOS-brevlådan, dels hur det går till att bli volontär hos oss och hur man kan stödja Kyrkans SOS ekonomiskt. Vi uppmuntrar anslagsgivare och partners inom Svenska kyrkan att använda sig av våra s.k. "puffar" i Svenska kyrkans gemensamma webbsystem, som församlingar enkelt kan använda för att lägga in en notis om Kyrkans SOS på församlingens sida. På Facebook delar vi tankvärda och stöttande ord, informerar om kommande evenemang etc. För närvarande gillar drygt 3 500 personer vår sida på Facebook. Under 2019 har vi startat ett Instagramkonto, där vi har som ambition att nå en yngre målgrupp. Vi ingår även i ett flertal nätverksgrupper på Facebook, t ex grupp för kommunikation inom Svenska kyrkan, nätverk kring suicidprevention m fl.

NYHETSREVE

Fyra gånger per år skickar vi ut ett digitalt nyhetsbrev till partners, anslagsgivare, kyrkoherdar, kommunikatörer och andra nyckelpersoner inom kyrkan samt till de som anmält sig via webben. I nyhetsbrevet får läsaren möta våra medarbetare, veta mer om verksamheten och ta del av aktuell branschkunskap.

ANNONSERING

Vi har annonserat i dagspress, framför allt i GP genom vår överenskommelse om gratisinförande på osålda annonsutrymmen. Vi har kört kampanjer på Facebook och Instagram för att rekrytera volontärer inför kursstarter och i samband med stiftskollekt.

ÖPPNA INFORMATIONSKVÄLLAR

Vi har bjudit in till sex informationskvällar för den som är intresserad av vårt ideella uppdrag. De flesta som kommer till dessa kvällar har sett annonser i GP eller hittat oss på olika sätt via internet.

INTERN INFORMATION

Varje ny volontär får ett eget exemplar av det vi kallar Handboken. En A5-pärm med intern information och vägledning i uppdraget, till stöd för volontären-de ideella medarbetarna. Handboken uppdateras fortlöpande. Annan intern information av mer tillfällig karaktär mejlas ut till berörda volontärer då den är aktuell.

UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

Vi vill uppfattas som en aktiv och framåtriktad organisation inom Svenska kyrkan, en plats för samtal och kvalificerat ideellt arbete. Vi medverkar därför i nätverk där vi anser att vi har något att ge och få tillbaka, där vi genom aktivt erfarenhetsutbyte och nära samverkan berikar varandra som individer och verksamheter.

Nätverket kyrka-suicid, i år bestående av Kyrkans SOS, Suicidprevention i Väst, SPES Västra krets, Mind i Göteborg, Domkyrkan, Sjukhuskyrkan och Sensus arrangerade denna dag kl 18 i Domkyrkan en mycket uppskattad ljusceremoni. Med texter som speglade den smärta suicid för med sig, både för den som kämpar och den som står bredvid som anhörig, och med musik av manskören Hellmans Drengar och kyrkomusiker Mikael Fridén. För de besökande fanns även möjlighet till enskilda samtal, information, mingel och kaffe både före och efter ceremonin.

Nätverket skapade även en filmad intervju med två syskon i en familj som drabbats av psykisk ohälsa och flera suicid. Vad som hjälpt dem att hantera sorgen, hur omvärlden bemötte dem och vad man kan göra för att stötta någon som mist en anhörig genom självmord. Filmen spreds via sociala medier och fanns att titta på i Domkyrkan.

NY GRAFISK PROFIL

I samband med att Kyrkans jourtjänst bytte namn till Kyrkans SOS skapades en grafisk profil med logotyp, typsnitt, profilmärker och ett enhetligt bildspråk som går igen i allt kommunikationsmaterial.

NYTT MATERIAL

Under 2019 har vi tillsammans med en redaktör från Argument förlag arbetat fram ett material som syftar till att underlätta öppnande av filialer på andra orter i Sverige. Materialet består av tre delar: En handbok, ett ledarmaterial och ett volontärmaterial.

Handboken innehåller sådant som ligger någorlunda fast över tid. Här berättar vi om vår modell för känslomässigt avlastande medmänskliga samtal och hur vi arbetar för att bemanna vår jour med ideella krafter. Om rekrytering, utbildning, handledning och stödet till volontärer i sitt uppdrag, samt hur vi informerar om, organiserar och kvalitetssäkrar verksamheten. Handbokens utgångspunkt är att svara på Vad och Varför. **VAD** vi gör för att upprätthålla kontinuitet och kvalitet och **VARFÖR** vi valt att göra som vi gör. Handboken riktar sig till ansvariga, anställda som leder och genomför arbetet i verksamheten, samt andra intresserade.

Ledar- och Volontärmaterialet har en betydligt kortare tidshorisont. Dessa delar utvecklar vi kontinuerligt i en ständig strävan att fortsätta utveckla hur vi gör det vi gör. Båda materialen har Hur som utgångspunkt och är betydligt mer konkreta än handboken. Ledarmaterialet riktar sig till anställda som leder och genomför arbetet på jouren/i filialen och beskriver **HUR** vi genomför en urvalsintervju eller ett utvecklingssamtal, **HUR** vi planerar en kursgång i grundutbildningen eller ett handledningstillfälle. Volontärmaterialets målgrupp är följaktligen volontärerna som bemannar verksamhetens telefon och webb, dem vi även benämner som svarare. Material vi delar ut till dem under grundutbildningen och andra liknande tillfällen – policys i verksamheten, bra att veta och förhållningsregler i våra lokaler, instruktioner till vårt bokningssystem, deltagarkopior från grundutbildningen etc.

BAKGRUND TILL ARBETET

Kyrkans SOS startades i Göteborg 1971 och var under många år en lokal verksamhet. Men under senare decennier har vi kommit att bli allt mer geografiskt obundna. Idag kommer merparten av samtalen från människor i andra delar av landet. Vi ser samtidigt ett växande behov genom att antalet påringningar och brev ökar år från år. I längden kommer vi få svårt att möta behovet genom att enbart växa i Göteborg. Potentialen ökar betydligt om några större församlingar/pastorat i andra delar av landet skulle starta filialer till oss. Det gör att fler blir med och bär Kyrkans SOS såväl ekonomiskt som genom handling. Det handlar om ett kvalificerat ideellt medarbetarskap, där en professionell verksamhet upprätthålls, med ideella i första ledet. Med fler filialer skulle jouren bli mer tillgänglig för dem som behöver den.

Vi har både lång erfarenhet och stor kompetens i att rekrytera, utbilda och handleda volontärer för den här typen av uppdrag, och vår teknik är anpassad för att fler enkelt ska kunna haka på. Vi kommer vara på plats hos filialen under deras första rekryterings- och grundutbildningsomgång av nya volontärer, delta i arbetet med rekrytering och urval, grundutbildning och handledning. Därefter hoppas vi att de med hjälp av materialet, regelbunden handledning och annan uppdatering från oss ska kunna hantera sin filial relativt självständigt. Målet är att inringare och inskrivare inte ska märka någon skillnad i var svararen befinner sig. Att de som hör av sig blir möta utifrån samma värdegrund och förhållningssätt oavsett om den som svarar är rekryterad, utbildad och handledd av oss i Göteborg eller av någon av våra andra filialer.

"Jag kände att jag kom i balans, och det är ganska stort för mig. Jag känner mig ofta i obalans i livet, och ensam och utsatt som förälder."

Inringare 2019

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen för Stiftelsen Kyrkans SOS i Gbg, 857207-2455 får härmed avge årsredovisning för 2019.

ALLMÄN INFORMATION OM VERKSAMHETEN

Stiftelsen Kyrkans SOS ändamål är att erbjuda hjälp och självvård till människor i akut kris. Stiftelsen uppfyller detta ändamål genom att, så länge stiftelsens medel räcker till det, upprätthålla en kris- och samtalsjour via telefon och webb bemannad av ideella, tillgänglig för alla. Stiftelsen har under verksamhetsåret uppfyllt ändamålen i stadgarna och styrelsen har haft sex protokollförda sammanträden.

PERSONAL

Sedan hösten 2019 har stiftelsen haft fem anställda som motsvarar 3,60 årsarbetare. Cirka 70 ideella medarbetare har deltagit i verksamheten. En anställd har varit sjukskriven en stor del av året. Vikarier har till viss del ersatt den sjukskrivne medarbetaren. Detta har medfört minskade personal-kostnader.

EKONOMI

Verksamheten är helt beroende av ideella arbetsinsatser, anslag och gåvor.

Sedan 1 januari 2018 har Kyrkans SOS avtal med pastorat/församlingar i Göteborg med omnejd i form av partnerskap och/eller andra utfästelser om anslag för ett eller två år framåt.

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER RÄKENSKAPSÅRET

Verksamheten vid Kyrkans SOS koncentreras till stor del på arbetet i SOS-telefonen/SOS-brevlådan. Utöver den ordinarie verksamheten har Kyrkans SOS drivit ett utvecklingsprojekt med medel från Folkhälso-myndigheten, vilket har ökat omsättningen med 427 000 kronor.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Resultatet för 2019 visade ett överskott på 319 517 kronor, vilket innebär att det egna kapitalet ökade med motsvarande belopp.

Förändring i eget kapital

Fritt eget kapital	2019-12-31	2018-12-31
Vid årets början	1 130 450	1 066 102
Utdelning	0	0
Årets resultat	319 517	64 348
Vid årets slut	1 449 967	1 130 450

Disposition av stiftelsens resultat

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel:

balanserat resultat	1 130 450
årets resultat	319 517
Totalt	1 449 967
balanseras i ny räkning	1 449 967
Summa	1 449 967

Vad beträffar stiftelsens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

RESULTATRÄKNING

Belopp i kr	Not	2019-12-31	2018-12-31
Stiftelsens intäkter	1	3 831	23 278
Övriga rörelseintäkter	2	4 881 145	4 443 408
<i>Summa intäkter</i>		<i>4 884 976</i>	<i>4 466 686</i>
Övriga externa kostnader	3	-1 530 564	-1 143 234
Personalkostnader	4	-3 021 733	-3 245 942
Avskrivningar och anläggningstillgångar		-13 162	-13 162
Rörelseresultat		319 517	64 348
Resultat efter finansiella poster		319 517	64 348
Årets resultat		319 517	64 348

BALANSRÄKNING

Belopp i kr	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	5	39 490	52 652
Finansiella tillgångar			
Värdepapper	6	401 190	401 190
Summa anläggningstillgångar		440 680	453 842
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 176 339	1 213 980
Skattefordringar		152 158	156 211
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	111 632	90 060
		1 440 129	1 460 251
Kassa och bank		1 792 869	942 992
Summa omsättningstillgångar		3 232 998	2 403 243
Summa tillgångar		3 673 678	2 857 085
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
BUNDET EGET KAPITAL			
Stiftelsekapital		50 000	50 000
Reservfond		125 000	125 000
		175 000	175 000
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst		1 130 450	1 066 102
Årets resultat		319 517	64 348
		1 449 967	1 130 450
Summa eget kapital		1 624 967	1 305 450
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	8	387 752	52 388
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9	1 660 959	1 499 247
Summa skulder		2 048 711	1 551 635
Summa eget kapital och skulder		3 673 678	2 857 085

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Årsredovisningen upprättas med tillämpning av årsredovisningslagen och bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

REDOVISNINGSPRINCIPER

Belopp i kronor om inget annat anges.

ERSÄTTNING TILL ANSTÄLLDA

Kortfristiga ersättningar utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester, betald sjukfrånvaro, sjukvård och bonus. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

VÄRDERINGSPRINCIPER M M

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

VÄRDERING AV VÄRDEPAPPER

Långfristiga värdepappersinnehav värderas till anskaffningsvärde minskat med eventuell nedskrivning.

FORDRINGAR

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

AVSKRIVNINGSPRINCIPER FÖR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den beräknade ekonomiska livslängden. Följande avskrivningsprocent har tillämpats, varvid hänsyn tagits till innehavstiden för under året förvärvade och avyttrade tillgångar.

Anläggningstillgångar	% per år
Materiella anläggningstillgångar:	
- Inventarier, verktyg och installationer	20

2019-12-31

2018-12-31

Not 1 Stiftelsens intäkter		
Besöksavgifter	0	4 000
Övriga intäkter	0	18 600
Bok Nätvandring	3 200	700
Öresavrundning	631	-22
Summa	3 831	23 278

Not 2 Övriga rörelseintäkter		
Bidrag nätvandring	0	106 919
Anslag förs./pastorat	3 815 707	3 664 876
Strukturbidrag	532 687	521 220
Projektmedel Folkhäl-somtyndigheter	427 000	0
Ersättning personligt biträde	59 520	91 773
Kollekter/gåvor	46 231	58 620
Summa	4 881 145	4 443 408

Not 3 Övriga externa kostnader		
Ersättning till reviso- rerna	25 625	24 750

Not 4 Personalkostnader		
Löner, andra ersättningar, och sociala kostnader		
Styrelse	38 536	39 216
Anställda	1 623 650	1 950 002
Summa	1 662 186	1 989 218
Sociala kostnader	604 005	691 816
Pensionskostnader	350 201	378 066

Villkor för styrelsen

Till styrelsen utgår styrelsearvode med 610 kr vardera till externa ledamöter per sammanträde. I styrelsens ersättning ingår arvode till ordförande, 3 %, och vice ordförande, 1,5 %, av ett prisbasbelopp per år.

Not 5 Inventarier		
Årets inköp	0	65 814
UB anskaffningsvärde	65 814	65 814
Avskrivningar inven- tarier		
Årets avskrivningar	13 162	13 162
UB ack avskrivningar	26 324	13 162

2019-12-31

2018-12-31

Not 6 Värdepapper		
IB anskaffningsvärde	401 190	401 190
Bokfört värde	401 190	401 190
Marknadsvärde	899 067	731 511
Not 7 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Förutbetalda hyreskostnader	68 795	67 725
Förutbetalda försäkringspremier	9 968	9 635
Ersättning personligt biträde	4 960	10 000
Parkeringsstillstånd	0	2 700
Premium	1 159	0
Premium	4 688	0
Telia	1 234	0
Telia	20 828	0
Summa	111 632	90 060

Not 8 Leverantörsskulder		
Arbetspsykologi AB	9 000	0
Telia	20 828	0
Safe Team	3 375	0
Parkeringsstillstånd	2 880	2 700
SPP	22 406	29 495
Valcentralen	1 585	2 811
Bliwa	0	480
Svenska kyrkan, IT	0	3 212
Curt Sveland Hantverk	0	703
Länsförsäkringar	0	7 235
GA Redovisning	0	4 500
Helena Bergendahl, FHM	50 000	0
Budskapet	24 413	0
GP	7 021	0
Psykatri Dialog Nyberg	12 500	0
Argument, FHM	225 000	0
Kaffelabbet	3 150	1 252
Arbetspsykologi AB	4 500	0
Kontorsgiganten	1 094	0
Summa	387 752	52 388

2019-12-31

2018-12-31

Not 9 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Skuld för särskild löneskatt	116 538	112 702
Personalens källskatt	56 246	51 863
Lagstadgade sociala avgifter	52 732	52 828
Upplupna semesterlöner	136 959	64 332
Upplupna soc avg semesterlöner	43 033	20 213
Friskvård	3 000	0
Renova	684	0
Grand Service (städning)	4 140	5 304
GA Redovisning	5 400	0
IT-tjänster	105	0
IT-tjänster	2 888	0
Domkyrkopastoratet, lokal	800	0
ATEA, data	14 314	0
ATEA, data	23 781	0
Periodisering anslag	1 176 339	1 192 005
Revisor, FHM	5 400	0
Budskapet	18 600	0
Summa	1660 959	1 499 247

Not 10 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Styrelsen bedömer att utbrottet av viruset Covid-19 skulle kunna få en negativ effekt på verksamhetens resultat under 2020, men styrelsen kan i dagsläget inte bedöma hur stor. Styrelsen följer aktivt utvecklingen och vidtar löpande åtgärder för att begränsa effekten.

UNDERSKRIFTER

Göteborg 2020- 06-05

Dennis Schantz
Styrelseordförande

Tomas Rosenlundh
Vice ordförande

Gunilla Eriksson

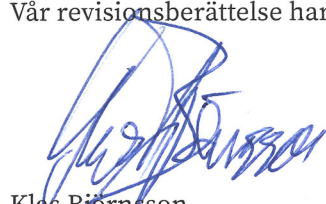

Gunnar Holmquist

Bo Erlandsson
Verksamhetschef

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2020- 06-05

Klas Björnsson
Auktoriserad revisor

**BEHÖVER DU NÅGON
ATT PRATA MED?
RING SOS-TELEFONEN
0771-800 650
ELLER SKRIV TILL
SOS-BREVLÅDAN PÅ
WWW.KYRKANSSOS.SE**

Kyrkans SOS
Lilla Stampgatan 1B, 411 01 Göteborg
Exp tel 031 – 739 10 50
kyrkans.sos@svenskakyrkan.se
www.kyrkanssos.se

Svenska kyrkan